

“Azərbaycan bütün dünya birliyinin ona məxsus hesab etdiyi ərazilərini özünə qaytarıb”

İki gün əvvəl Rusiya Federasiyasının Prezidenti Vladimir Putinin “Rossiya-24” telekanalına verdiyi müsahibədə Qarabağın dövrü-qədimdən Azərbaycana məxsus olması ilə bağlı obyektiv şəkildə səsləndirdiyi fikirlər bir daha münaqişənin tarixi və cari aspektlərinə nəzər salınmasını zəruri edir. Çünki V.Putinin həm böyük qonşu dövlətin, həm də ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olan ölkənin rəhbəri olması baxımından onun münaqişə mövzusunda söylədikləri mötəbər istinad kimi dünya üçün çox mühüm əhəmiyyət daşıyır.

İşğal faktı ilə bağlı acı realıq bundan ibarət idi ki, bütün dünya Qarabağ ərazilərinin Azərbaycana məxsus olduğunu təsdiqləsə də,

1 milyona qədər qaçqın və məcburi köçkün soydaşımız dogma yurduvasından dərbəder düşsə də, təcavüzə məruz qalan torpaqların dərhal və qeyd-şərtsiz boşaldılmasına dair BMT Təhlükəsizlik Şurasının dörd qətnaməsi qəbul edilərsə də, münaqişənin nizamlanması ilə bağlı yaradılmış ATƏT-in Minsk qrupu üzvlərinin işartı şəklində olsa belə, sülhəratma adı ilə müəyyən səyləri sərgilənsə də, işğalçılar nəinki Azərbaycan torpaqlarını tərk etmir, üstəlik, son dövrlərdə yeni əraziləri də işğal etmək niyyətində olduqlarını açıq-aydın bəyan edirdilər.

Ermənistanın “Sorosun əlaltısı” kimi tanınan hərdəmxəyal baş naziri Nikol Paşinyan, qondarma “DQR”-ə “oğrubaşı”lıq edən cinayətkar Araik Arutyunyan və digərləri hədlərini o dərəcədə aşmışdılar ki, aşkar şəkildə Azərbaycana meydan oxuyur, quldur və vecsiz əyyaşlar kimi Şuşada şərab içərək rəqs edir, “Qarabağ Ermənistandır, nöqtə” – deməklə sülh danışıqlarını heçə endirir, atəşkəs rejimini bilərəkdən pozaraq, hər gün təmas xəttində qarşıdurmanı kəskinləşdirirdilər. Azərbaycan Prezidenti, Silahlı Qüvvələrimizin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin artıq zərb-məsələ çevrilən “Qarabağ Azərbaycandır, nida işarəsi” cavabı ilə əvvəlcə diplomatik nokdaun vəziyyətinə düşən, ardınca isə Vətən müharibəsinə qalxan müzəffər ordumuzun uğurlu əks-hücum əməliyyatı ilə hərbi-siyasi nokaut halı keçirən Ermənistan rəhbərliyi indi artıq başını tamamilə itirmişdir. Onun “naşatır spirti” qoxlamaqla özünə gəlib-gəlməyəcəyi isə hələ bəlli deyil.

Otuz il idi ki, Azərbaycanın əzəli torpaqlarının 20 faizi mənfur erməni silahlı qüvvələrinin işğalı altında idi. Nankor qonşularımız beynəlxalq hüquq normalarına zidd olaraq təkçə keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətinin rayonlarını Azərbaycandan ayırmış, həmçinin o əraziyə aid olmayan 7 rayonumuzu da qəsb etmiş, bufer zonası adı altında öz əllərində saxlamış, vandallıq edərək dağıtmış, necə deyirlər, daşı daş üstündə qoymamışdılar.

Şübhəsiz ki, təcavüz faktı ilə barışmayan Azərbaycanın səbr kasası daşır. Nəhayət, sentyabrın 27-də qarşı tərəfin növbəti təxribatından dərhal sonra Milli Ordumuz əks-hücum keçərək, düşməni yerində oturtdu, şəhər, qəsəbə və kəndlərimizi cinayətkar rejimin işğalından azad etdi. Cəmi 44 gün çəkən qanlı döyüşlərin sonunda qoşunlarının darmadağın edildiyini, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Zəngilan şəhərlərinin, xüsusilə Şuşanın və digər böyük ərazilərin, mühüm strateji yüksəkliklərin əldən getdiyini gören Ermənistan rəhbərliyi diz çökərək, təslim sənədinə imza atmağa məcbur oldu.

İndi özünün halal haqqına qovuşan Azərbaycan böyük qələbə əhval-ruhiyyəsinəndir. Erməni vandallarının dağıdıb yaman günə qoyduğu ərazilərin bərpası planlarını reallaşdırmağa başlayır. Ermənistanda isə siyasi “temperatur” şkalası, necə deyirlər, kəlləçarxca qalxıb. Yerevan etiraz nümayişləri ilə çalxalanır, parlament didişmələri, istefa tələbləri bu ölkəni iflic duruma salıb. Ermənilər, xüsusilə də ölkələrində siyasi kaosun daha da dərinləşməsində maraqlı olan anti-Paşinyan qüvvələr üç ölkə

rəhbərlərinin döyüşlərin dayandırılmasını, möhkəm sülhə nail olunmasını şərtləndirən məlum bəyanatını guya tanımaq istəmir, müharibənin davam etdirilməsi ilə bağlı sərsəm çağırışlar irəli sürürlər. Belə bir məqamda Vladimir Putinin “Rossiya-24” telekanalına müsahibəsi, sözün əsl mənasında, erməniləri məyus etdi.

“Ən başlıcası qan tökülməsinə son qoymaq mümkün olub”. – Rusiya Prezidenti müsahibəsində bu fikri xüsusi vurğulayıb. O, daha sonra xatırladı ki, Azərbaycan ilə Ermənistan arasında danışıqlar əvvəlcə 5 rayonun, sonra isə 2 rayonun Azərbaycana qaytarılması, Laçın rayonu ərazisində dəhliz yaradılması, köçkünlərin öz yerlərinə qaytarılması və Dağlıq Qarabağın statusunun tanınması prinsipi barədə olub. Vladimir Putin deyib: “Əgər biz bu razılaşmaya nail ola bilsəydik, müharibə olmazdı”.

Türkiyənin Azərbaycana mənəvi və siyasi dəstək verməsi ilə bağlı suala cavabında Rusiya lideri deyib: “Azərbaycan müstəqil, suveren dövlətdir və Azərbaycan özünün lazım hesab etdiyi müttəfiqləri seçmək hüququna malikdir. Bu məsələdə kim ona mane ola bilər?”

V.Putin xatırladı ki, indiyə qədər heç bir ölkə, hətta Ermənistan da

Qarabağın müstəqilliyini tanımayıb. Beynəlxalq hüquq baxımından Azərbaycan bütün dünya birliyinin ona məxsus hesab etdiyi əraziləri özünə qaytarıb. “Bununla əlaqədar Azərbaycan ona kömək göstərən hər hansı müttəfiqi seçmək hüququna malikdir”, – deyə Prezident bildirib. O qeyd edib ki, Türkiyəni “beynəlxalq hüquq pozmaqda” ittiham etmək çətindir. RF Prezidentinin sözlərinə görə, əsrlər boyu Rusiya-Türkiyə münasibətlərinin dramatik tarixini Rusiyada xatırlayırlar. Əksər Avropa xalqlarının bir-biri ilə münasibətləri bundan heç də az gərgin olmayıb. Fransa ilə Almaniya buna nümunədir: vaxtilə dəfələrlə vuruşublar, indi isə NATO çərçivəsində müdafiə və təhlükəsizlik missiyalarını birlikdə həyata keçirir, Avropa İttifaqı çərçivəsində əməkdaşlıq edirlər: “Onlar bütün bu çətinliklərin üstündən keçiblər və öz xalqlarının gələcəyi naminə hərəkət edirlər. Bəs biz Qara dəniz regionunda nə üçün belə hərəkət edə bilmərik?”

“Belə bir təhlükə yoxdurmu ki, Ermənistanda hakimiyyətə gələcək insanlar imzalanmış bəyanatı yerinə yetirməkdən imtina edərlər?” – sualına cavabında V.Putin bildirib ki, bu, onlardan ötrü intihara bərabər böyük səhv olardı, “ümidvaram ki belə olmayacaq”.

RF Prezidenti müsahibəsində Ermənistanda yeni rəhbərliyin hakimiyyətə gəlməsinə ölkəsinin münasibəti məsələsinə də aydınlıq gətirib: “Mən belə hesab etmişəm və yenə belə hesab edirəm ki, yetərinə mürəkkəb vəziyyətdə, döyüş əməliyyatları həddində olan ölkədəxili siyasi həyatı və hakimiyyəti küçənin köməyi ilə təşkil etməyi özünə rəva görə bilməz, bunun axırı heç yaxşı olmaz”.

Müsahibədə problemə olduqca düzgün yanaşma, obyektiv təhlil və münaqişə tərəflərinin sabahkı münasibətlərinə, qonşuluq perspektivlərinə nikbin baxış diqqət çəkir. Qafqazda sülh və təhlükəsizlik üçün zəmin yaradan hər bir addım Azərbaycanda lazımcına alqışlanır və Prezident İlham Əliyevin atdığı bütün addımlar özündə ölkəmizin sülh proseslərinə layiqli töhfələr vermək əzmini ehtiva edir.

Əli NƏCƏFXANLI,
“Xalq qəzeti”